

פרשת עקב תשפ"ד
ואכלת ושבעת וברכת

דברים פרק ח

(א) כל המצוה אשר אנכי מצוה היום תשמרון לעשות למען תחיון ורבותם ובאתם וירשתם את הארץ אשר נשבע יקוק לאבותיכם: (ב) וזכרת את כל הדרך אשר הולכת יקוק אלהיך זה ארבעים שנה במדבר למען ענתך לנסתך לדעת את אשר בלבבך התשמר מצותו מצותיו אם לא: (ג) ויענך וירעבך ויאכלך את המן אשר לא ידעת ולא ידעון אבתך למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי יקוק יחיה האדם: (ד) שמלתך לא בלתה מעליך ורגלך לא בצקה זה ארבעים שנה: (ה) וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו יקוק אלהיך מייסרך: (ו) ושמרת את מצות יקוק אלהיך ללכת בדרךיו וליראה אתו: (ז) כי יקוק אלהיך מביאך אל ארץ טובה ארץ נחלי מים עינת ויתהמת יצאים בבקעה ובהר: (ח) ארץ חטה ושערה וגפן ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש: (ט) ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם לא תחסר כל בה ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצב נחשת: (י) ואכלת ושבעת וברכת את יקוק אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך: (יא) השמר לך פן תשכח את יקוק אלהיך לבלתי שמר מצותיו ומשפטיו וחקתיו אשר אנכי מצוה היום:

רש"י

(א) **כל המצוה** - כפשוטו. ומדרש אגדה אם התחלת במצוה גמור אותה, שאינה נקראת אלא על שם הגומרה, שנאמר (יהושע כד, לב) ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל ממצרים קברו בשכם, והלא משה לבדו נתעסק בהם להעלותם, אלא לפי שלא הספיק לגומרה וגמרה ישראל, נקראת על שם: (ב) **התשמור מצותיו** - שלא תנסהו ולא תהרהר אחריו: (ד) **שמלתך לא בלתה** - ענני כבוד היו שפים בכסותם ומגהצים אותם כמין כלים מגוהצים, ואף קטניהם כמו שהיו גדלים היה גדל לבושן עמהם, כלבוש הזה של חומט שגדל עמו: **לא בצקה** - לא נפחה כבצק, כדרך הולכי יחף שרגליהם נפוחות: (ח) **זית שמן** - זיתים העושים שמן:

רמב"ן

(י) ואמר **ואכלת ושבעת וברכת** - כי תזכור עבודת מצרים וענוי המדבר, וכאשר תאכל ותשבע בארץ הטובה תברך עליה את השם. ורבותינו (ברכות מח ב) קבלו שזו מצות עשה, וטעמו ותברך את ה' אלהיך, וכן ועשית מעקה לגגך (להלן כב ח), וכן ועשית פסח לה' אלהיך (להלן טז א), ולקחת מראשית כל פרי האדמה (להלן כו ב), ורבים. וטעם **על הארץ הטובה** - כמו ועל הארץ הטובה, יצוה שתברכהו בכל עת שתשבע על השובע ועל הארץ שנתן לך, שינחילנה לך לעולמים ותשבע מטובה, והנה חיוב המצוה הזאת בכל מקום:

בעל הטורים

(י) **ואכלת ושבעת**. וסמך ליה פן תשכח. שצריך להזכיר יום המיתה בברכת המזון ולכך תקנו הטוב והמטיב על הרוגי ביתר שנתנו לקבורה (ברכות מח ב): **ואכלת ושבעת וברכת**. היינו ברכת המזון (ברכות מח ב). וכן נמי צריך לברך לפניו, פירוש ואכלת ושבעת וברכת כבר, שאסור לאדם ליהנות מן העולם הזה בלא ברכה שנאמר (תהלים כד א) לה' הארץ ומלואה. אבל לאחר שבירך הוא אוכל משלו שנאמר (שם קטו טז) והארץ נתן לבני אדם (ברכות לה א). וזהו אמרת לה' אדני אתה טובתי בל עליך (תהלים טז ב), שכיון שהודיתי לה' אין הטובה משלך (ירושלמי שם פ"ו ה"א): **ואכלת**. בגימטריא זהו בכזית (ברכות מט ב):

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.
Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.